

СЭБЭР-ТАТАР ӘЛИППАСЫ

СИБИРСКО-ТАТАРСКИЙ БУКВАРЬ

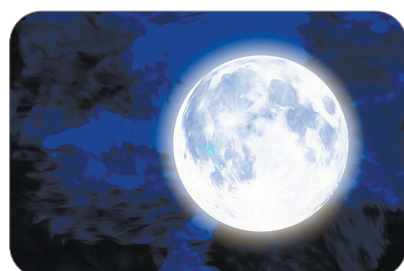
Тюмень 2024

СЕБЕР-ТАТАР ӘЛИППАСЫ

А а	Ә ә	Б б	Г г	Ғ ғ
И и	Й й	К к	Җ җ	Л л
М м	Н н	Ң ң	О о	Ө ө
П п	Р р	С с	Т т	У у
Ү ү	Ц ц	Ш ш	Ы ы	Э э

А а

А а

Т т*Т т**А а*

**ат атта ата
ата атта**

А а. А а а а.

А а а а.

У у

у у

Аума

УТ УТТА АУТА ТАУ
АУА АТА АУТА АУ ТАУТА

Ама амма. Ам маума.

Ау маума. Ама аума.

Л л*Л л***Тала**

**ул Алла тала ал
талата алт алтта**

*Алтта тала. Ул ата.
Ата ат алтта. Ул ат.*

Ы ы

Ы ы

Ауыл

алты алаты ататы
аты уты ауыл улы

*Ул ауыл. Аты ауылта.
Ул алаты ат. Аты ут.*

Р р*Р р***Таулар**

ара ураты ары
таратты уратты

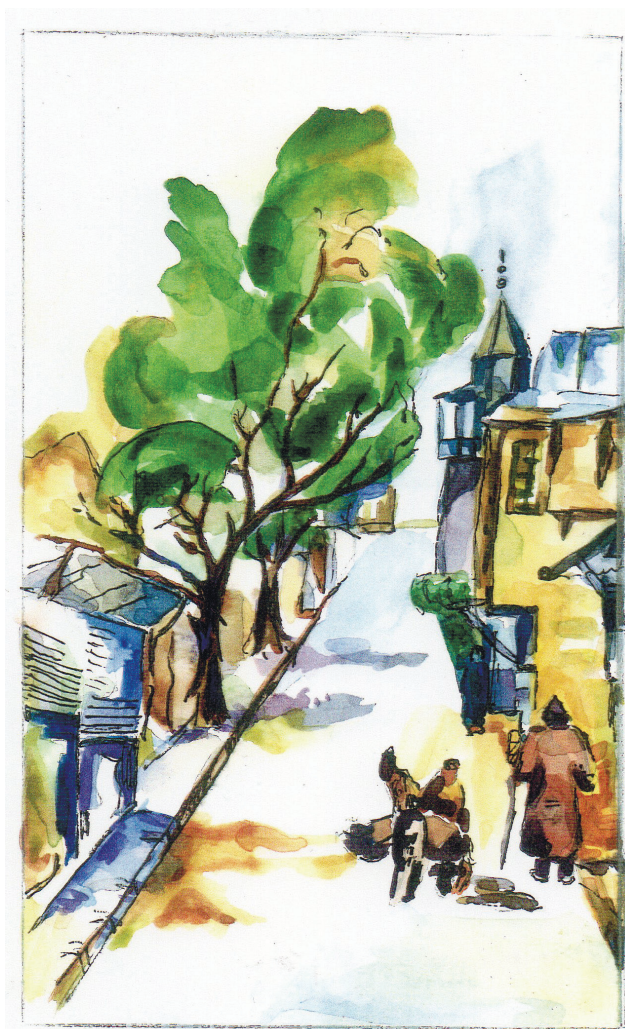
Алар утыратылар.

Атлар арытылар.

М м

М м

Урам

урам

Марат

атам

атым

арытым

Марат атта утыраты.

Урамыта атлар.

Н н*Нн***Урман**

урман тана урын
урынына анау аннан

Марат урманта.

Анау урапта.

Ә ә

Ә ә

Мәккә

әллә Әтәм әттә
әр әмән әртмән

*Әмән уралта ат.
Әллә атым арыты.*

И и

И и

Ил

Ил ир итән ит мин
инә имән итәм

Илл итәннә утыраты.

Ул нәнә. Анта инә.

O o

O o

Торналар

торна торналар
тор тораты тора

*Торналар талата.
Алар торатылар.*

К к*К к***Кәмә**

КӘМӘ КИЛ КИТ КӘН
ИЛӘК ИТӘК ИТӘКТӘ

*Наил кәмәтә. Кил
мынта. Кит анта.*

Й й

Й й

Йар

йар йыр йырла ай
йарта йәй йәнә

*Атым-тай. Үарта кәмә.
Кәмәтә Марат.*

С с

С с

Мәтрәсә

мәтрәсә сылыу
ас ис таса намас

*Алар мәтрәсәтә.
Нашы мулла. Ул намаста.*

Ө ө

Ө ө

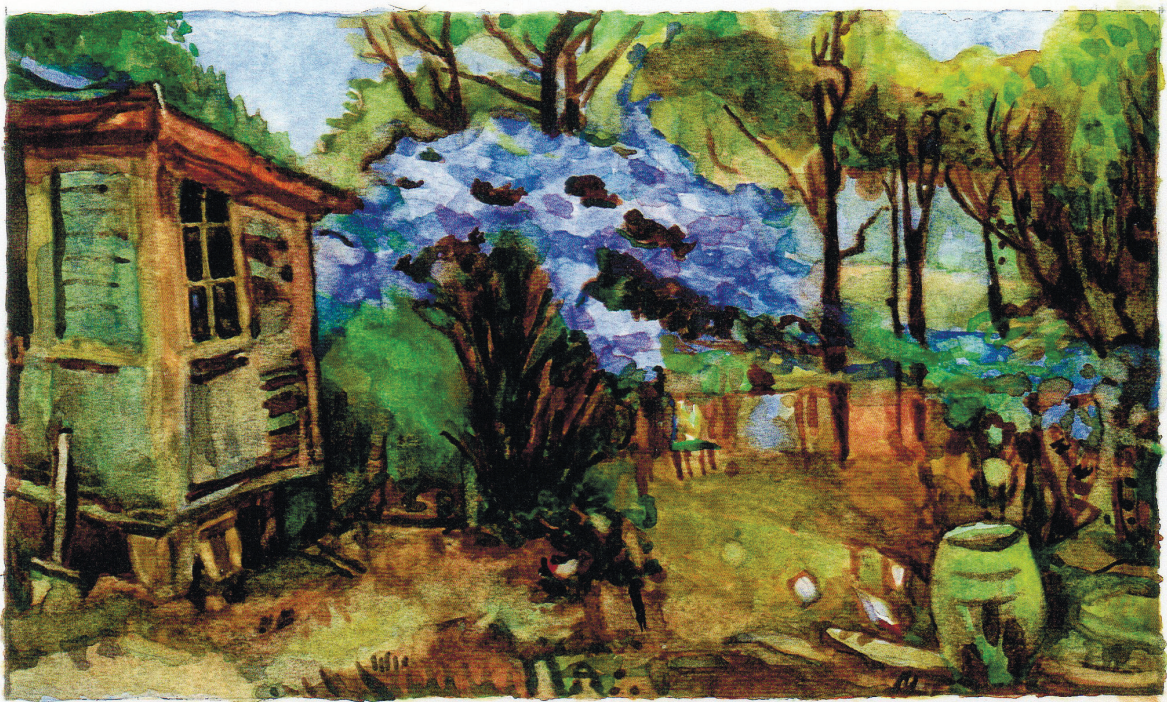
Көс

өй көс көскө көн
көттө өс көрән

Көс көн. Әмәтө көн.

Әнне өй.

К к*Кк***Кура****кура****курата****курас****кара****кыс****кысыл***Курата курас.**Кыс үйнайт.*

Ш ш

ш ш

Кыш

кыш аш шук кош
кошлар шал шалай

*Кышын сууык.
Тауыклар тышта.*

Г г

Ғ ғ

Айгөл

Айгөл иргә өгө
эгәр иртәгә төлгө

*Айгөл өйгә кайтты.
Уртәгә тә кайтаты.*

Ә ә

Җ җ

Йәләк – йәмәш

ЙӘЛӘК – ЙӘМӘШ

КИЛӘТӘ

КИЛТӘ

КИТТӘ

ӘСӘ

*Урманта йәләк кән.
Төрлө – төрлө йәләк.*

Ц ц

Цы цы

МӘЦӘТ

ЦИЦӘКЛӘР

ац

эц

өц

өцөнцө

*Мәцәткә кәшә
йөрөйтә намаסקа.*

П п

П п

Пакца

пакца пала мәктәп
пар пыр пэр пир

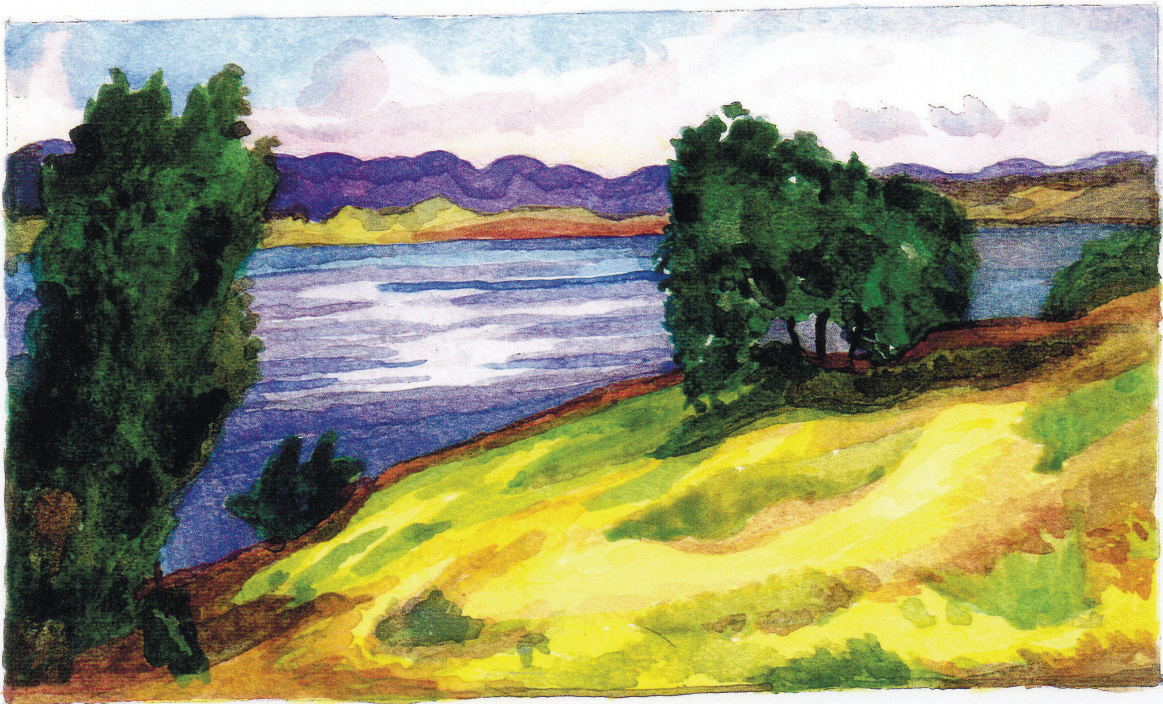
Пакцата алмалар пар.

Пир алма. Ул пирәтә.

Ғ ғ

Ғ ғ

ЙЫЛҒА

ЙЫЛҒА

алғалы

карға

аҒЫМ

аҒЫН

арынға

Йылғата палык пар.

Палыкы ошлайты йылғата.

Ң ң

Ң ң

Тиңкэс

ТИҢКЭС АНЫҢ ҮЛЫҢ
пирэн алың ошлаң

Тиңкэстә сыу кән.

Анын сыуы тосло.

Ү ү

У у

Кошлар үлән өстөтә

үлән

үртәк

үгәс

инәкә

үскәлэ

үткэр

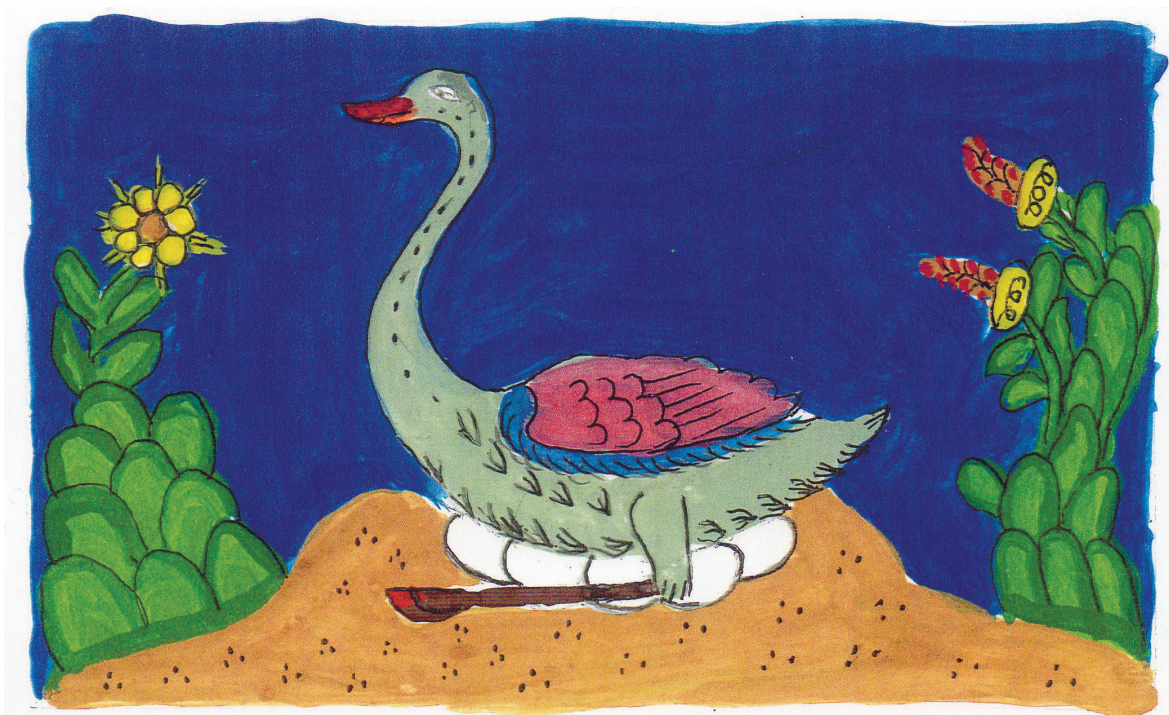
үткәлэ

*Кошлар үлән өстөтә
утыратылар. Үләннәк сылта.*

Б б

Бб

Кас убата йомортка пасаты

йалбак коба йабык
 әйбәт әбә әрбәр уба

*Кас убата йомортка пасаты.
 Үзә коба төслө.*

Миңә йәтә йәш тулты

Миңә йәтә йәш тулты,
Пыйыл мәктәпкә кэрәм.
Әлиппам та пар, кара,
Кәрәпләрнә тә пәләм.

Мин йәтәлләп уғырым,
Йаңа туслар табырым,
Йаңалыклар ацырым.
Илгә кәсмәт итэрәм.

Син интә олы пала,
Тырышып уғы, кара.
Йыртма китапларыңны,
Цыйма парталарыңны,
Уғытыуцыңны тыңна
Пойормаганын кылма.

Мәктәпнәң ишәкләрә
Кәл ацык пулсын сәскә.
Кән пәләмнә кәшәләр
Тың кәрәгәрләр пәскә.

Ышан, калык, киләр пәр мәл,
Әлиппасы пулып салыр.
Сәбәр татарлары өцөн
Үс тариғы та табылыр.

Уғыуцылар, уғың, тырышың,
Пәләм тың кәрәгәр сәскә.
Картларны алыштырғалы,
Кәл килмәсләр циттән пәскә.

*Онотолса тузан тэлэн,
Пулмас синэн тузан илэн,
Угы, арттыр пэлэмэнэ,
Сакла, йарат үс илэнэ.
Ата-набабыс ны йэрлэк,
Элэк тирэн тамырлары.
Тыңыт, ташлама Сэбэрнэ,
Йузалмасын кэбэрлэрэ.
Китмэ алыс пэгэт эстэп,
Тап син аны мынта эшлэп,
Каргамассың йасмышыңны,
Төрөс корсаң тормошоңны.*

Рэжийп Ибрагимов

Сэбэр татар элиһпасы (Сибирско-татарский букварь)
Автор-составитель Равиль Асаинов. Художник Наталья Утешева.